

Gemeenteraden Regio Midden-Holland

Datum 19 juni 2024
Contactpersoon H. Postema
Telefoonnummer (0182) 588 686
E-mailadres hpostema@regiomiddenholland.nl

Uw kenmerk
Ons kenmerk
Bijlage(n) 1

Onderwerp Reactie op de zienswijzen op de programmabegroting 2025 - 2028

Op 9 april 2024 heeft Regio Midden-Holland de Programmabegroting 2025 - 2028 naar de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten gestuurd ter verkrijging van zienswijzen. Alle vijf de deelnemers hebben een zienswijze ingediend. De algemene lijn welke uit de zienswijzen naar voren komt is dat er behoefte is aan inzicht in prioriteiten gerelateerd aan de beoogde inzet in het volgende jaar, jaarlijkse rapportage van concrete resultaten en het evalueren van de samenwerking.

Onderstaand volgen eerst de zienswijzen en overige opmerkingen van de deelnemers, waarna vervolgens de reactie van Regio Midden-Holland weergegeven wordt.

Bodegraven-Reeuwijk

In de zienswijze vraagt gemeente Bodegraven-Reeuwijk aandacht voor de vanuit de werkgroep Financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen (FKGR) geadviseerde indexering. Om dubbele indexering te voorkomen adviseert het FKGR om aan de begroting een berekening toe te voegen waaruit blijkt dat er geen sprake is van dubbele indexering. Gemeente Bodegraven – Reeuwijk is verheugd dat vanuit de bijgevoegde berekening blijkt dat er geen sprake is van een dubbele indexering.

De gevraagde bijdrage is in vergelijking met het jaar 2024 met 145,2% gestegen wat veel meer is dan de door de FKGR geadviseerde index. Ondanks dat het wijzigingsvoorstel betrekking heeft op het rapport van Berenschot, wil gemeente Bodegraven-Reeuwijk met klem verzoeken om, alvorens tot vaststelling van de begroting over te gaan, deze eerst nog eens kritisch te bekijken, beleidsaanpassingen op bestaand beleid te onderzoeken, en te komen met maatregelen om de stijging van de bijdrage ten opzichte van 2023 te beperken tot in ieder geval maximaal 9,25%.

In de brief van de FKGR wordt verzocht om een notitie bij de begroting toe te voegen waarin aangegeven wordt welke bezuinigingen er vanaf 2026 kunnen plaatsvinden. De gemeente Bodegraven-Reeuwijk geeft aan dat deze notitie ontbreekt.

Met betrekking tot de nieuwe taak die voortkomt uit het advies van het rapport Berenschot wil de gemeente Bodegraven-Reeuwijk het volgende voorstellen:

1. Jaarlijkse inzage in de begroting m.b.t. de prioriteiten en de beoogde inzet in het volgende jaar;
2. In het jaarverslag de concrete resultaten die in het jaar behaald zijn gerapporteerd worden zodat inzicht is wat het de samenwerking oplevert;
3. Dat elk jaar de samenwerking geëvalueerd wordt, zowel op het gebied van uitvoering als op het gebied van strategie en lobby;
4. Dat de vragen voor de evaluatie gezamenlijk worden vastgesteld.

Gouda

De gemeente Gouda is akkoord met de voorgestelde wijziging die voortkomt uit het advies en rapport van Berenschot. Wel gaat de gemeente ervan uit dat iedere gemeente financieel bijdraagt (en dus niet in natura).

Het akkoord van de gemeente is onder voorwaarde dat:

1. Jaarlijkse inzage in de begroting m.b.t. de prioriteiten en de beoogde inzet in het volgende jaar;
2. Er een overzicht is van de taken die nu, al dan niet in netwerkverband door de gemeente Gouda worden uitgevoerd en worden overgedragen aan de regio.
3. In het jaarverslag de concrete resultaten die in het jaar behaald zijn gerapporteerd worden zodat inzicht is wat het de samenwerking oplevert voor de inwoners, bedrijven en onderwijsinstellingen in de regio;
4. De in het rapport van Berenschot benoemde suggesties en adviezen voor de uitwerking van de versterking verder geconcretiseerd en hierbij keuzes gemaakt worden. Hierbij dienen de voor Gouda relevante thema's afdoende meegenomen te worden. Hierover wordt de gemeente graag geïnformeerd.
5. Na vijf jaar de samenwerking geëvalueerd wordt, zowel op het gebied van uitvoering als op het gebied van strategie en lobby.

Krimpenerwaard

De gemeente Krimpenerwaard heeft in de begroting 2024 (incidenteel) middelen gereserveerd om uitvoering aan de intensivering van de samenwerking plaats te laten vinden. Het advies dat voorkomt uit het rapport Berenschot heeft een structureel karakter, over deze structurele doorwerking van de kosten zal bij de behandeling van de kadernota door de gemeente besproken worden, waarna de Regio Midden-Holland over de uitslag op de hoogte wordt gebracht.

De gemeenteraad is van mening dat de wijziging in de begroting van een dusdanige aard en omvang is dat deze buiten de gebruikelijke strekking van "belangenbehartiging" valt. Daarom vraagt de gemeente een raadsvoorstel voor te bereiden waarop de raden kunnen besluiten over het inrichten van een programmabureau (op basis van artikel 4 lid 2b van de gemeenschappelijke regeling).

Daarnaast wil de gemeente de volgende voorwaarde meegeven:

1. Jaarlijkse inzage in de begroting m.b.t. de prioriteiten en de beoogde inzet in het volgende jaar;
2. In het jaarverslag de concrete resultaten die in het jaar behaald zijn gerapporteerd worden zodat inzicht is wat het de samenwerking oplevert;
3. Na vijf jaar de samenwerking geëvalueerd wordt, zowel op het gebied van uitvoering als op het gebied van strategie en lobby.

De gemeente vraagt om in het proces om te komen tot opstelling van de eerstvolgende kadernota of meerjarenbegroting reële mogelijkheden voor structurele en incidentele bezuinigingen aan te dragen.

Waddinxveen

De gemeente Waddinxveen geeft aan dat de door Berenschot geadviseerde verdere ontwikkeling van de samenwerking wenselijk is. Het investeren in uitvoeringskracht en strategische positionering wordt gezien als meerwaarde om de opgaven waar de gemeenten in Midden-Holland voor staan op te kunnen pakken. De voorgestelde intensivering wordt ondersteund onder de volgende voorwaarden:

1. Jaarlijkse inzage in de begroting m.b.t. de prioriteiten en de beoogde inzet in het volgende jaar;
2. In het jaarverslag de concrete resultaten die in het jaar behaald zijn gerapporteerd worden zodat inzicht is wat het de samenwerking oplevert;
3. Na vijf jaar de samenwerking geëvalueerd wordt, zowel op het gebied van uitvoering als op het gebied van strategie en lobby.

In een motie wordt het college verzocht:

1. In gesprek te gaan met de regio over doelstellingen, prioriteiten en ambities de komende jaren
2. Een structurele terugkoppeling vanuit de bestuurlijke tafels naar de raden voor te stellen en te komen met een concreet plan hoe de regio dit gaat aanpakken.
3. De uitkomsten van de gesprekken aan de raad terug te koppelen voor eind 2024.

Zuidplas

De gemeente Zuidplas snapt en herkent de aanbevelingen uit het Berenschot rapport en zoals deze in de begroting zijn opgenomen. De gemeente ziet dat er stappen in de goede richting worden gezet om de samenwerking te verbeteren.

Gemeente Zuidplas steunt de voorgestelde intensivering, maar geeft de volgende voorwaarden mee:

1. Jaarlijkse inzage in de begroting m.b.t. de prioriteiten en de beoogde inzet in het volgende jaar;
2. In het jaarverslag de concrete resultaten die in het jaar behaald zijn gerapporteerd worden zodat inzicht is wat het de samenwerking oplevert;
3. Na vijf jaar de samenwerking geëvalueerd wordt, zowel op het gebied van uitvoering als op het gebied van strategie en lobby.

Vanwege de onzekerheid over de budgetten voor 2026 en verder vraagt de gemeente bij het opstellen van de begroting met bovenstaande rekening te houden.

Reactie Regio Midden-Holland

Regio Midden-Holland dankt alle deelnemers voor hun reactie op onze programmabegroting 2025 – 2028.

De zienswijzen vragen om een reactie op de volgende punten:

- Indexering
- De Notitie bezuinigingen zoals gevraagd door FKGR
- Juridische gevolgen inrichting programmabureau en governance
- Voorwaarden voor de voorgestelde intensivering (inzicht in prioriteiten, resultaten en evaluatie)

FKGR (indexering)

Op basis van het advies werkgroep FKGR heeft Regio Midden-Holland de inwonersbijdrage (per inwoner) in 2025 t.o.v. 2024 met 4,18% geïndexeerd. De indexering is op basis van de brief d.d. 1 november 2023 “Financiële kaderstelling gemeenschappelijke Regelingen Hollands Midden voor begrotingen 2025” berekend. Naast de geïndexeerde inwonersbijdrage van € 2,03 per inwoner, heeft het doorgevoerde advies van het rapport Berenschot geresulteerd in een extra capaciteit van 5,5 FTE waarvoor in de begroting een inwonersbijdrage van € 3,46 per inwoner in de begroting is opgenomen. In totaal komt de inwonersbijdrage per inwoner uit op € 5,49.

De indexering van de begroting heeft plaatsgevonden binnen de kaders van de werkgroep FKGR. Daarnaast is sprake van taakuitbreiding wat resulteert in een aanvullende inwonersbijdrage. Dit staat los van de afspraken rondom indexatie.

Binnen de bestaande begroting is geen structurele ruimte om de extra benodigde capaciteit op grond van het advies van Berenschot op te vangen. Incidentele ruimte binnen de begroting en de bestemmingsreserve ‘aanvullende capaciteit uitvoering van bestuurlijke programma’s’ zal worden benut om de kosten die samenhangen met de implementatie van het advies van Berenschot op te vangen.

Notitie financiële ontwikkelingen vanaf 2026

In de vergadering van het algemeen bestuur d.d. 3 juli 2024 is bij de vast te stellen programmabegroting de door FKGR gevraagde notitie toegevoegd. Deze notitie treft u ook als bijlage bij deze brief aan.

Juridische gevolgen inrichting programmabureau en governance

De juridische gevolgen van het inrichten van het programmabureau zullen wij de komende periode in kaart brengen. Dit omvat naast de inrichting van het programmabureau onder andere ook de gevolgen voor de governance. Hierna zullen de bij de voorgestelde inrichting en governance passende noodzakelijke besluiten aan de raden worden voorgelegd.

Voorwaarden voor de voorgestelde intensivering

Alle zienswijzen bevatten voorstellen om te voldoen aan bepaalde voorwaarden. Regio Midden-Holland kan aan de meeste voorwaarden voldoen, namelijk;

1. Jaarlijks zal in de begroting inzicht gegeven worden in de prioriteiten en de beoogde inzet voor het begrotingsjaar;
2. De in het rapport van Berenschot benoemde suggesties en adviezen voor de uitwerking van de versterking worden verder geconcretiseerd. Bij de te maken keuzes worden de raden betrokken. De raadsledenavond op 19 september 2024 zal hiervoor worden benut.
3. In het jaarverslag zullen concrete resultaten benoemd en gerapporteerd worden die behaald zijn. Dit met het doel om inzicht te krijgen wat de samenwerking concreet oplevert;
4. Na vijf jaar wordt de samenwerking geëvalueerd, dit zowel op het gebied van uitvoering als op het gebied van strategie en lobby.